

tingen werden in natura geheven, voor de boeren bleef nauwelijks voldoende over om in leven te blijven en in '42 en '43 kwam het zelfs tot hongersnood op grote schaal. De centrale regering gaf veel meer geld uit dan zij binnenkreeg – inflatie deed de waarde van de nationale munt in snel tempo dalen. In '43 waren de prijzen honderdmaal zo hoog als in '37. Niemand die in overheidsdienst was, kon van zijn salaris rondkomen (als hij het al kreeg) – het gevolg was een verregaande corruptie die op haar beurt de maatschappelijke verhoudingen verder ontwrichtte. De wapenproductie was minimaal en de militairen van Tsjiang Kai-sjeks divisies waren niet alleen slecht bewapend en slecht gekleed maar werden ook slecht gevoed.

Dat Nationalistisch China in die omstandigheden geen beslissende bijdrage kon leveren tot Japans nederlaag¹, werd vooral door president Roosevelt en zijn adviseurs in de jaren '42 en '43 niet beseft; China zagen zij toen als het gebied waar het Japanse leger zou worden verslagen en van waaruit Japan als het ware in de rug zou worden aangevallen – dus moest, dwars over de *Pacific*, de Amerikaanse macht in eerste instantie niet op Japan maar op China afstevnen.

★

Het gezagsgebied van MacArthur, de *Southwest Pacific Area*, was het eerste gebied dat in de zomer van '42 in aanmerking kwam voor een Amerikaanse opmars. De Amerikanen wisten dat de Japanners bezig waren, Rabaul op New Britain (zie kaart II op de pag.'s 16–17) tot een sterke basis te maken – het leek hun verstandig zich op enkele belangrijke, door de Japanners niet bezette eilanden in de Salomons-groep te nestelen teneinde van daaruit in een later stadium Rabaul te naderen en te veroveren. Onder wiens opperbevel? De *Joint Chiefs of Staff* beslisten na lange discussies dat dat opperbevel bij de marine zou berusten – Nimitz droeg het op aan de marinecommandant in de *South Pacific Area*, *Vice-Admiral* Ghormley, en MacArthur zag zich tot zijn ergernis een deel van zijn gezagsgebied ontnomen.

¹ Het zijn in de eerste plaats de Chinese communisten geweest die Japan gedwongen hebben, een aanzienlijk deel van zijn leger in China te handhaven. Ook de uitgestrektheid van het land heeft daarbij een rol gespeeld. Aan het einde van de oorlog stond ca. de helft van alle Japanse divisies in China en van de totale Japanse oorlogs-inspanning heeft de strijd in China ca. een derde gevegd.